

ANG Paghimakas

Pabayagan sang Partido Komunista sang Pilipinas ★ Isla sang Negros

Ginaubayan sang Marxismo-Leninismo-Maoismo

Ispesyal nga Isyu ★ Setyembre 2021

Pinakataas nga Rebolusyonaryong Pasidungog Kang Kerima “Ka Ella” Lorena Tariman & Tanang Mga Martir & Bayani Sa Katawhan!

Makigbisog & Pakyason ang Kontrarebolusyonaryong Gyera sa Tiranikong Rehimeng US-Duterte & Pursigido nga Isulong Ang Gubat Sa Katawhan Ngadto Sa Bag-o & Mas Hataas nga Ang-ang!

*Pamahayag sa Komiteng Rehiyunal sa Partido sa Isla sa Negros
Setyembre 2021*

ANG KOMITENG REHIYUNAL SA PARTIDO sa Isla sa Negros mihatag sa pinakataas nga rebolusyonaryong pasidungog kang Kerima “Ka Ella” Lorena Tariman ug Joery Dato-on “Ka Pabling” Cocuba nga namatay sa mga pasistang kamot sa 79th Infantry Battalion sa Philippine Army sa usa ka engkwentro niadtong Agosto 20, 2021 sa Brgy. Kapitan Ramon, Silay City, Negros Occidental. Si Ka Ella, 42, kanhing myembro sa komiteng rehiyonal sa Partido sa Isla ug kalihim sa komite sa Partido sa larangan sa Norte sa Negros. Si Ka Pabling, 38, dugay nang organisador sa mga mag-uuma nga bag-ohay pa lang misalmot niadtong sayong bahin sa tuig sa usa ka yunit sa Roselyn Jean Pelle Command sa New People’s Army (RJPC-NPA).

Nakigduyog kami sa kasub-anan sa iyang pamilya, mga higala, kauban ug sa dili maihap nga masang nilupigan ug gipahimuslan nga hingpit nga gialagaran sa atong mga bag-ong martir sa Negros, ug sa kaso ni Ka Ella, sa ubang bahin sa nasud. Nakighiusa kami sa panawagan sa paghimo sa maong lawom nga kasub-anan sa pagkahanaw sa mga sulundon nga proletaryong rebolusyonaryo ngadto sa usa ka gamhanan nga kolektibong determinasyon nga makigbisog ug pakyason ang kontrarebolusyonaryo nga gyera sa tiranikong rehimeng US-Duterte ug isulong ang gubat sa katawhan ngadto sa bag-o ug mas hataas nga ang-ang.

Ang balita mahitungod sa kamatayon ni Ka Ella nagduso gilayon sa iyang mga pinakasuod nga nakatrabaho ug uban pang bahin sa katilingban nga mohatag sa ilang mga panghuna-huna sa paghandum sa iyang mga bililhong tampo sa kalihukang estudyante, gimbuhatong pangkultura, pagpanalipod sa tawhanong katungod ug pakigbisog alang sa tinud-anay nga repormang agraryo. Nagpata-taw kini sa personal nga panaw ni Ka Ella ug sa mga mabulokon niya nga nakab-ot isip artista ug aktibista, magbabalak ug makinasudnon.

Labaw nga mahinungdanon, kini usab nagplatar, sa desaysibo nga mga termino, sa pagkamakatarunganon ug panginahanglan sa armadong rebolusyon, ang dalan diin makita nga matag adlaw nagkalapad taliwala sa tiranya ug krisis, ug usab subay sa tiunay nga inspirasyon ug kaisog nga makutlo sa pinakataas nga sakripisyo ni Ka Ella ug sa uban pang mga rebolusyonaryong martir.

Tulo ka tuig ang milabay, gidala ni Ka Ella sa Negros dili lang ang usa ka walay utas nga

komitment nga mosalmot sa gubat sa katawhan sa Isla kundili lakip usab ang daan nang bahandianon nga natigom nga rebolusyonaryong praktika uban sa New People's Army gikan sa iyang mga kanhing nalihukan sa ubang mga rehiyon.

Niadtong 2003, dili pa lang dugay human gipakatawo ang iyang anak nga lalaki, miapil si Ka Ella sa armadong iskwad pangkultura sa National Cultural Bureau nga nakatangkil sa lain-laing panahon sa nagkadaiyang platon gerilya sa rehiyun sa Bikol. Gipatuman niya ang krusyal nga papel sa mga malampusong brektru sa maong yunit sa pag-integrar sa gimbuhatong pangkultura sa pagtukod sa baseng masa, rebolusyong agraryo ug armadong pakigbisog sa mga sonang gerilya sa Sorsogon, Catanduanes ug Masbate.

Si Ka Ella ang nangunang tigsulat sa mga modyul sa pagbansay pangkultura sa Artista at Manunulat ng Sambayanan (ARMAS-NDFP) nga nahimo na karon nga istandard sa kabani-kanhan ug kasyudaran. Kabahin usab siya sa editoryal tim sa 2005 Ulos, ang pangkultura nga dyurnal sa nasudnon demokratikong kalihukan nga nagmantala sa obra sa mga Pulang manggugubat ug pesanteng aktibis-tang masa sa Bikol nga misalmot sa mga pang-literatura nga workshop nga si Ka Ella mismo ang nagpahigayon.

Adunay duha ka higayon niini nga yugto nga si Ka Ella kinahanglang mobiya sa sonang gerilya aron makarekober tungod sunod-sunod siya nga nakuhaan. Bisan pa man sa mao nga estado sa iyang pisikal ug emosyonal nga kalisdanan, wala niya pasagdi nga mausik ang iyang oras ug maseparar gikan sa praktikal o teoretikal nga mga rebolusyonaryong aktibidad. Ni-

ini nga mga mubo nga lat-ang miboluntaryo siya nga mohan-ay sa pipila ka isyu sa Ulos, nga sa proseso mipalihok sa pipila ka higala nga artista ug alyado alang sa gimbuhatong paghubad ug ilustrasyon. Gisulat usab niya ang pipila ka pangkulturang rebyu samtang nagsunod sa istriktong lagda sa pagbasa sa mga Marxistang klasika.

Sa 2007 gihuptan ni Ka Ella ang mas komprehensibo nga katungdanan ug direktang teritoryal nga responsibilidad sa dihang gitalana siya sa usa ka larangang gerilya sa Camarines Sur. Gipangulohan niya ang usa ka platon gerilya isip pampulitikang instruktur niini. Ang pinakaulahing pamahayag sa Tomas Pilapil Command sa East Camarines Sur nagpasidungog kang Ka Ella, o Ka Akira ug Ka Kyla nga maoy nailhan kaniya sa maong mga dapit, mipamatuod

SETYEMBRE 2021
ISPESYAL NGA ISYU

ANG Paghimakas

Nagapasalamat ang *Ang Paghimakas* sa mga kontribusyon agud mangin madinalag-on ang ini nga isyu. Sa pagpauswag sang aton *Ang Paghimakas*, ginapangabay sa tanan nga bumalasa nga padayon nga magamot sang mga balita, piktyur, istorya kag iban pa nga sinulat. Nagapangayo man kami sang inyo mga suhestyon kag komentaryo paano pa gid ini pauswag.

 angpaghimakas@yahoo.com

 fb.com/negros.angpaghimakas

 negrosrevportal.wordpress.com

sa iyang walay kaluya ug malangkubon nga mga paningkamot alang sa katilingbanong pakisusi, pangmasa ug pang-Partido nga edukasyon, pagpalapad ug pagkonsolida sa baseng masa, anti-pyudal nga kampanya, ug ingon man ang gimbuhatong militar, diin ang mga bunga niini padayon nga natagamtam hangtud karon sa katawhan ug rebolusyonaryong pwersa sa Partido areas ug Caramoan Peninsula.

Adunay pipila ka higayon nga nakaplagan ni Ka Ella ang iyang kaugalingon taliwala sa mga armadong panagsangka batok sa mga tropa sa pasistang kaaway sa Bikol. Niining tanan, kanunay siya nga maisog ug alerto. Siya ang kanunay nga unang mosulti sa mga kauban nga dili maratol o kaha dasigon sila gikan sa demoralisasyon. Personal niya nga giatiman ang mga samaron ug gipaseguro nga hinanaling mapulihan ang mga nahabilin nga batakang gamit gerilya sama sa sinina ug duyan.

Bisan lapas na siya sa iyang kabatan-on sa dihang gi-deploy

sa Camarines Sur, si Ka Ella, tungod sa gamay nga bayhon ug batan-on nga pamorma, mapinanggaon nga ginganlan sa mga masa nga utokan nga inday nga gabitbit og armalite ug gamma. Ang pagmama, iyang naidiskobrehan, mao ang usa sa pinakasayon nga paagi sa pagsugod og pakig-estorya sa mga taga-baryo nga matinud-anon niyang gipalangga isip iyang mga magtutudlo, ug isip tugbang nagmahal usab kaniya tungod sa iyang pagpakita, sa iyang yanong paagi, sa esensya sa usa ka pinakamaayong anak sa katawhan. Sa daghang higayon nahimo usab siyang inahan sa mga nagtiniil nga kabataan sa kabus nga mag-uuma, bisan pa man nga kinahanglan kanunay niyang pangibabawan ang ka sakit nga mahilayo sa iyang kaugalingong anak.

Sa 2010 nibalhin si Ka Ella sa Eastern Visayas. Isip si Ka Conching, nag-alagad siya isip ikaduhang kalihim sa nangunang larangan sa Arnulfo Ortiz Com-mand sa Western Samar.

Dayag niyang gidayeg ang

teoretikal nga kahanas sa mga rebolusyonaryong pwersa, organisadong masa ug kabataan sa mga kauban sa Samar nga nakita niyang taas ug makapainubsanon gayod. Partikular nga gidayeg ni Ka Ella ang KPA o Kurso Para sa mga Aktibista sa rehiyon, nga usa ka anaa-tanan nga manwal alang sa mga rebolusyonaryo nga matud pa niya angayang anaa niini ang tanang larangang gerilya sa nasud.

Abli usab siya kaayo sa iyang mga panglantaw sa panginahanglan nga mahukmanon nga batukan ang konserbatismo sa gimbuhatong militar ug pagtukod sa baseng masa. Usa si Ka Ella sa mga misugyot nga ang larangang gerilya moresolba sa pagpundar sa Pulang gahum pampulitika sa mga intermedyang tereyn ug kabaybayonan aron pag-abot sa mas daghang ihap sa mga komunidad sa pesante ug aron makaangkon sa halapad nga wanang sa manioobra.

Ang iyang pagtrabaho sa Samar kalit nga naputol sa dihang gidakop sa militar ang iyang bana niadtong 2011. Napugos siya nga mobalik sa Metro Manila aron maayong madumala ang kampanya sa pagpalingkawas sa iyang bana kung diin, salamat sa dakong bahin sa iyang walay hunong nga paningkamot, nakaangkon kini sa nasudnon ug internasyunal nga suporta ug sa kadugayan nakapugos sa Department of Justice niadtong 2013 nga ibasura ang kaso.

Pagbalik sa sonang gerilya niadtong 2018, niini nga higayon sa kapital sa asyenda sa nasud, paspas nga subling nakapahaum si Ka Ella sa pisikal ug mental nga kalisdanan sa armadong rebolusyonaryong kinabuhi. Ang dali niyang pagkahanas sa Hiligaynon ug Cebuano sa hamubo nga panahon nagpamatuod dili pa kaayo sa iyang talagsaon nga

Samtang ang kamatayon ni Ka Ella usa ka dakong pagkawala, daghan pang mga kadre ug rebolusyonaryong pwersa lakip na kadtong gitabangan mismo ni Ka Ella nga molambo, ang andam ug anaa sa posisyon aron kolektibong pangulohan ang hukbo sa katawhan ug mga masa sa pakigbisog ug pagpakyas sa brutal nga kontrarebolusyonaryong kampanya sa pasistang armadong kusog sa Norte sa Negros ug sa tibuok rehiyon.

kakayahan sa pinulongan kundili sa iyang hul-os nga determinasyon nga hingpit ug epektibo nga mapatuman ang iyang mga bag-ong tahas.

Isip usa ka rehiyunal nga kadre, aktibo nga misalmot si Ka Ella sa paglatid sa kasamtangan nga lima ka tuig nga programa sa Partido sa Negros. Misalmot siya sa pagsumada sa miaging 25 ka tuig nga rebolusyonaryong kasinatian sa Isla nga nakapalawom sa iyang pagsabot sa rehiyun ug kung diin mahatagon siyang nagpaambit sa iyang mga panghunahuna.

Mitampo si Ka Ella og usa ka importanteng bahin sa dokumento sa gi-update nga rehiyunal nga katilingbanong pakisusi ug pagtuki sa hut-ong, partikularmente mahitungod sa kasaysayan sa sistemang asyenda sa Negros ug ang kasamtangang operasyon niini. Gisulat niya ang usa ka detalyadong primer kabahin sa kasamtangang sitwasyon sa mamumuo sa uma sa kalamay ug mamumuo sa mga sentrales nga mao ang gipanutaran sa paglatid sa 2020 nga rehiyunal nga plano sa anti-pyudal nga kampanya.

Isip kalihim sa komite sa Patido sa Norte sa Negros, nagtrabaho si Ka Ella uban sa mga responsableng kadre ug Pulang manggugubat sa pagtulid sa mga tendensiya sa konserbatismo ug empirismo sa nagkalain-laing aspeto sa pulitikal ug pangmilitar nga gimbuhaton taliwala sa bangis nga pagpatuman sa Memorandum Order 32 ug Executive Order 70 sa Isla.

Nakapalapad ang larangan sa ubang mga erya aron paghikaw sa Armed Forces of the Philippines (AFP) sa epektibong pokus samtang nagmintina sa pulitikal nga giya sa mga rebolusyonaryong masa sa hilabihan nga gi-militarisa nga mga komunidad. Gi-organisa ang mga kolektibo nga produksyon sa pagkaon ug medical mission isip tubag sa pandemyang COVID-19 sa Norte sa Negros. Gitubag usab sa RJPC ang demanda sa katawhan sa pagsilot sa mga operator sa dinagko nga makadaut nga pag-quarry.

Ang RJPC, sa ilang pasidungog, mipadayag sa ilang pagpasalamat kang Ka Ella tungod sa iyang walay hunong nga pa-

ningkamot nga ipaambit ang iyang kahibalo sa iyang mga kauban ug sa masa samtang nagpabiling mapainubsanon usab nga nagkat-on gikan kanila. Nakahatag siya og inspirasyon kanila nga mopursigi ug magpakamaayo sa ilang mga katungdanan. Mahinungdanon siya sa subling pagpadasig sa gimbuhatong propaganda ug edukasyon sa Norte sa Negros.

Bisan sa wala pa ang kamatayon ni Ka Ella, ang mga pasistang 303rd ug 302nd brigade dugay nang nanghambog nga ila nang napahuyang ngadto sa pagka-insignipikante ang mga larangang gerilya sa Norte ug Southeast Negros. Karon dugang nilang gilingla ang ilang mga kaugalingon sa pagtuo nga ang larangang gerilya sa Norte sa Negros hingpit nang nabungkag sa pagkamatay sa ilang lider.

Samtang ang kamatayon ni Ka Ella usa ka dakong pagkawala, daghan pang mga kadre ug rebolusyonaryong pwersa lakip na kadtong gitabangan mismo ni Ka Ella nga molambo, ang andam ug anaa sa posisyon aron kolektibong pangulohan ang hukbo

sa katawhan ug mga masa sa pakigbisog ug pagpakyas sa brutal nga kontrarebolusyonaryong kampanya sa pasistang armadong kusog sa Norte sa Negros ug sa tibuok rehiyon.

Niini nga pagsulat, wala pa makuha ang lawas ni Ka Pabling sa iyang pamilya tungod sa kahadlok kung unsa ang buhaton kanila sa pasistang AFP. Samtang, adunay bug-at nga basehanan nga si Ka Ella isa ka hors de combat (usa ka manggugubat nga wala na sa posisyon nga makig-away) sa dihang nakaplagan siya sa 79th IB. Mahimong gipasagdan siya sa pasistang tropa militar nga mamatay sa pagkahurot sa dugo o dili kaha gitawasan.

Walay laing paagi aron ma-

angkon ang hustisya sa karon nga panahon sa kamatayon ni Ka Ella ug Ka Pabling, walay mas taas pa nga pasidungog sa ilang pagkamartir, kundili ang pagpadayon sa sunson ug kuyanap nga gerilyang pakiggubat subay sa nagkalapad ug nagkalawom nga baseng masa. Ang rebolusyonaryong kalihukan sa Negros kinahanglang molunsad sa mas dako pang mga pagsukol batok sa nagkagrabe nga pagpanglupig ug pagpahimulos sa Isla samtang nagkaduol na ang katapusan sa tiranikong rehimeng Duterte. Ang pasistang AFP kinahanglang silotan sa tanang kalapasan niini sa tawhanong katungod ug tumang pagpasagad sa internasyunal ng makitawhanong balaud ug mga lagda sa

gyera.

Nanawagan kami sa mga pinakamaayong anak sa katawhan sa pagsunod sa baruganan ni Ka Ella nga alagaran ang katawhan ug ang rebolusyon. Salmot sa New People's Army ug mopartisipar sa pagpaasdrag sa gubat sa katawhan ngadto sa bag-o ug mas hataas pa nga ang-ang.

Mabuhi ang mga martir ug bayani sa demokratikong rebolusyon sa katawhan! Ipadayon ang nasugdan nilang Ka Ella ug Ka Pabling ug isulong ang gubat sa katawhan! Salmot sa New People's Army! *AP*

Katalagman
ni Ka Kat

Sige ninyo'g
Gipalanog
Ang pag-ingon nga napulpog
Na ang mga dili ingon nato sa
mga bungtod

Sige lang
Ninyong gimitlang
Ang mga katalagman
Nga kapildihon na kuno
Ang gubat sa katawhan
Hapit na mahurot
Sa inyong gidalang
"Katalagman"

Sige,
Tagsa-tagsa ming ilubong
ninyo
Ginatos pud ang mutubo.

Sige,
Pakusga ninyo ang ulan
Kami ang mahimong baha nga
kamo lumsan.

Sige,
Sunuga mi sa kainit usab

Kami ang kalayong mudilaab.

Sige,
Birahi mi ninyo'g hangin
Kami ang bagyong dili
mapadaplin.

Sige,
Ihurot ninyo'g usik among
dugo sa dalan,
Pula ra gihapon ang ugma
sa tanan.

Dili mi malubong,
gitanom kami ug muturok.
Dili mi mabasa,
mubaha kami ug mulunop.
Dili mi maabo,
mubaga kami ug
mukuyanap.
Dili mi mapalid,
mulupad kami ug mulanat.

Ang inyong dalang
katalagman,
kamo ra pud ang balikan.

Dili mapukan
Ang gubat sa katawhan
Sa inyong katalagman.
Kay sa kada kinabuhi ninyong
giusikan,
ang rebolusyonaryo
mudaghan ra'g

Mudaghan.

